

Patientvejledning

Koloskopi

MAVETARM
SUNDHED

En koloskopi er en undersøgelse af tarmen for betændelse, polypper, cancer eller udposninger (eller forsnævringer) på tyktarmen. Ved en koloskopi kan lægen undersøge slimhinden indvendigt i hele tyktarmen og den allersidste del af tyndtarmen. Koloskopi kan også bruges til at fjerne mindre polypper ved hjælp af en slynge, som man fører ind gennem koloskopet. Slingen placeres rundt om polyppens forbindelse (stilken) til tarmvæggen.

Til undersøgelsen bruger lægen et koloskop – en bøjelig slange (tegnet rødt i figuren) med et kamera i enden. Koloskopet er tilkoblet en magnet-scanner, som viser, hvor i tyktarmen koloskopet er. Lægen kan samtidigt

udtage vævsprøver (biopsier) med en lille tang. Du kan ikke mærke, når lægen tager vævsprøver.

Forberedelse

For at kunne gennemføre undersøgelsen, skal tarmen være fuldstændig tømt for afføring (se afsnittet "udrensning" nedenfor). Du skal møde ind på klinikken fastende og tørstende. Du må dog gerne drikke vand, kaffe og te indtil 2 timer før undersøgelsen.

Hvis du tager blodfortyndende medicin, skal du kontakte os inden din koloskopi. I nogle tilfælde skal du holde pause med den blodfortyndende behandling i 2-5 dage før din koloskopi, men i de fleste tilfælde vælger man at fortsætte den blodfortyndende behandling. Kontakt os inden din koloskopi, hvis du tager blodfortyndende medicin, så finder vi ud af det.

Vi kan godt tage små vævsprøver fra din tarm, selvom du er i blodfortyndende behandling. Hvis du tager insulin,

skal du rådføre dig med den læge, som er ansvarlig for din diabetesbehandling.

UDRENSNING FØR KOLOSKOPI

Det er helt afgørende for undersøgelsen, at tarmen er fuldstændig tømt. Du skal være forberedt på, at du vil opleve mange toiletbesøg med vandig afføring og at huden ved endetarmen kan blive irriteret. Derfor er det en god ide at smøre med vaseline eller zinksalve.

TAG EN PÅRØRENDE MED TIL UNDERSØGELSEN

Det kan være svært at huske alt, hvad der bliver sagt ved undersøgelsen. Derfor er det en god idé at have en pårørende med til din koloskopi. Vedkommende kan hjælpe dig med at huske det, lægen informerer om og være chauffør for dig.

KOST 4 DAGE FØR UNDERSØGELSEN:

- Hvide ris, hvide kartofler, hvid pasta
- Æg
- Fisk, kylling uden skind
- Kogt grøntsager uden skræl og kerner
- Hvidt brød /pandekager
- Bananer, ferskner
- Creamy peanutbutter
- Tofu
- Klare supper, klare juicer
- Honning / ribsgeleé og lign uden kerner
- Smør

på apoteket. Picoprep indeholder laktose. Tåler du ikke det, kan apoteket anbefale et tilsvarende udrensningsmiddel (hvis dit eneste problem med laktose er diarré, kan du godt tage Picoprep).

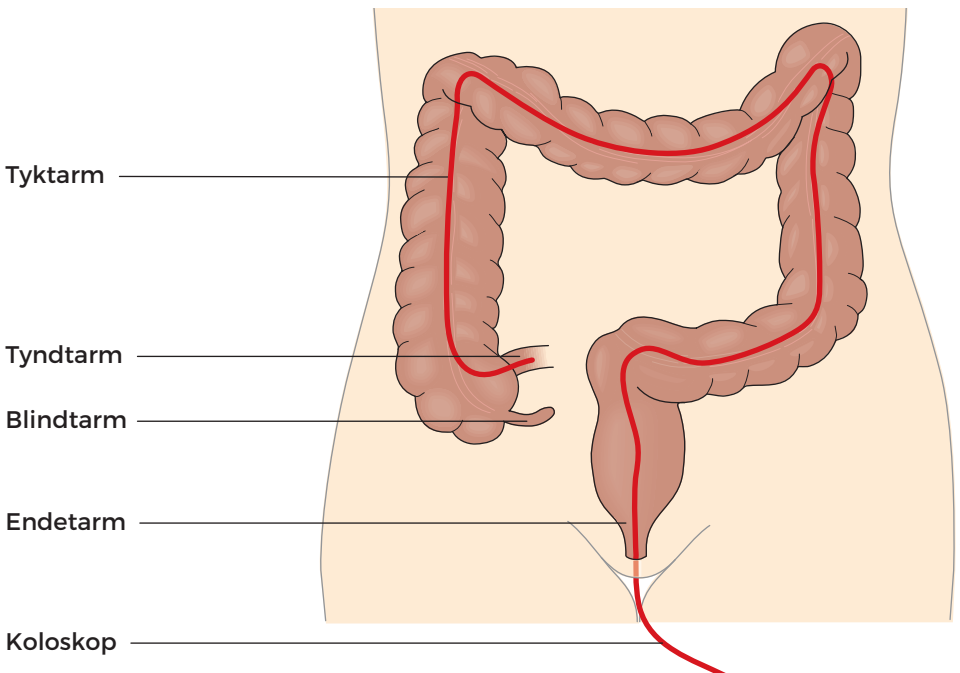
Nedenstående er en standardvejledning for udrensningen. Ofte justerer vi planen sammen, hvis du fx har svær forstoppelse.

5 dage før undersøgelsen skal du undlade kerner i kosten så godt som mulig. Fuldkornsbrød, chiafrø, kiwi, jordbær osv. samt stoppe med evt. jernbehandling.

UDRENSNINGSMEDICIN

Køb Bisacodyl (Ducolax eller Toilax) a 5 mg i tabletform minimum 4 stk. (eller mindste pakke) og to breve Picoprep

2 dage før undersøgelsen skal du drikke 3 liter væske og tage 2 tabletter Dulcolax til natten.

Udrensning ved koloskopi før kl. 13

DAGEN FØR UNDERSØGELSE

Dagen før koloskopi må du spise et let morgenmåltid før kl. 8, fx en skive franskbrød og et blødkogt æg. Resten af dagen må du kun indtage væske, og kun følgende væsker:

- Vand
- Saftevand
- Sodavand
- Klar boullion
- Juice uden frugtkød
- Kaffe og te
- Klar suppe uden fyld (ikke legeret suppe)
- Sodavandsis
- Sorbet
- Saftproteindrik

Du må ikke indtage mælkeprodukter. Sørg for at få både salt (boullion) og sukker (saft) i løbet af dagen.

Kl. 8: Tag to tabletter Bisacodyl.

Kl. 14: Drik 1 brev Picoprep blandet op i et stort glas vand. Rør rundt i 2-3 minutter.

Mellem kl. 14.30 og 20: Drik mindst 1,5 l væske.

Kl. 20: Drik 1 brev Picoprep blandet op i et stort glas vand. Rør rundt i 2-3 minutter.

Efter kl. 20 og frem til sengetid: Drik mindst 1,5 liter væske.

Udrensning ved koloskopi efter kl. 13

DAGEN FØR UNDERSØGELSE

Mellem kl. 7 og 8: Du må spise et let morgenmåltid, fx en skive franskbrød og et blødkogt æg.

Kl. 8: Tag to tabletter Bisacodyl.

Senest kl. 12: Du må spise frokost fx hvid fisk eller kyllingekød uden skind, kogte kartofler uden skræl, hvid pasta, hvide ris eller hvidt brød. Resten af dagen må du kun indtage væske, og kun følgende væsker:

- Vand
- Saftevand
- Sodavand
- Klar boullion
- Juice uden frugtkød
- Kaffe og te
- Klar suppe uden fyld (ikke legeret suppe)
- Sodavandsis
- Sorbet
- Saftproteindrik

Du må ikke indtage mælkeprodukter. Sørg for at få både salt (boullion) og sukker (saft) i løbet af dagen.

Kl. 20: Drik 1 brev Picoprep blandet op i et stort glas vand. Rør rundt i 2-3 minutter.

Efter kl. 20 og frem til sengetid: Drik mindst 1,5 liter væske.

PÅ UNDERSØGELSESDAGEN

6 timer før undersøgelsen: Drik 1 brev Picoprep blandet op i et stort glas vand. Rør rundt i 2-3 minutter.

Indtil 2 timer før undersøgelsen: Drik mindst 1,5 l væske.

Det anbefales at være hjemme efter at du har taget Picoprep.

Undersøgelse

BEDØVELSE TIL UNDERSØGELSEN

Der er mulighed for at få beroligende og smertestillende medicin til undersøgelsen. Det aftaler vi blot på dagen. Hvis du ønsker at sove under din koloskopi, skal den foregå på et hospital. For at beslutte det skal du have været til forundersøgelse hos os.

SÅDAN FOREGÅR EN KOLOSKOPI

Undersøgelsen starter med, at lægen undersøger din endetarm med en finger med meget eksplorationscreme. Herefter føres koloskopet ind gennem endetarmen og op i tyktarmen, der er ca. 1 meter lang. Du ligger på venstre side til en start, men kan blive bedt om at vende dig på lejet.

Lægen blæser luft ind i tarmen gennem koloskopet for at udvide tarmen og få overblik. Ofte må en sygeplejerske trykke på maven for at lette fremførelsen af koloskopet undervejs. Det grundige eftersyn foretages, når koloskopet trækkes ud igen, for her er overblikket over tarmen allerbedst.

Hele undersøgelsen med evt. prøve-tagning tager 20-40 min. Koloskopi kan føles ubehagelig med luft- og koliksmarter. Du kan også få forbigående smerter efter undersøgelsen på grund af den luft, der pustes ind i tarmen under koloskopien.

Nogle gange vil undersøgelsen på trods af afslappende og eventuelt smertestillende medicin opleves meget ubehagelig.

Vi taler sammen under hele din koloskopi, og vi kan når som helst holde en pause, hvor du intet ubehag oplever eller om nødvendig stoppe undersøgelsen. Vi er meget opmærksomme på at gøre undersøgelsen til en så god oplevelse som overhovedet muligt og respekterer altid dine grænser.

Efter koloskopi

Hvis du får beroligende eller smertestillende medicin i forbindelse med undersøgelsen, må du ikke køre bil, cykle eller betjene farlige maskiner resten af døgnet.

Der forekommer næsten aldrig skader på tyktarmen under selve undersøgelsen. Hvis lægen tager vævsprøver (biopsier) eller fjerner polypper, kan der en sjælden gang opstå blødninger. Hvis der er fjernet større polypper, kan der i meget sjældne tilfælde gå hul på tarmen, og operation kan da være nødvendig.

OPFØLGNING PÅ DIN KOLOSKOPI

Du får altid besked om vævsprøverne direkte fra klinikken. Der går 5-10 dage, inden du har svar. Din egen læge får også besked, hvis du har givet samtykke til det.

Hvis du efter koloskopi oplever vedvarende blødning fra endetarmen, feber eller kraftige mavesmerter, så kontakt klinikken eller hospitalet med henblik på vurdering af evt. indlæggelse.

MaveTarm og Sundhed

Ordrupvej 74A (Villa Vitalis), 2920 Charlottenlund

Telefon 4216 6046

Mail alice@MaveTarmSundhed.dk

Alice Højer Christensen

Overlæge med speciale i Medicinske
Mavetarmsygdomme og Intern Medicin, Ph.D.

© juli 2024